

Na výskume vesmíru sa podieľajú aj odborníci z oddelenia kozmickej fyziky Slovenskej akadémie vied

ÚSPECH KOŠICKÝCH VEDCOV:

Košickí vedci sa opäť zapíšu do svetovej histórie. Z kozmodrómu Kourou vo Francúzskej Guayane má dnes odštartovať raketa Ariane na vesmírnu cestu s ich zariadením. Na palube má sondu Rosetta a v nej elektronický servisný systém z oddelenia kozmickej fyziky Ústavu experimentálnej fyziky SAV v Košiciach, ktorý sa roky podieľa na výskume vesmíru. Vyše 15 rokov spolupracuje s írskou profesorkou Susan Mc Kenna-Lawlor z Maynooth University neďaleko Dublinu.

„Keďže Slovensko finančne neprišpejeva v tejto oblasti, uvítali sme ponuku pani profesorky, ktorá hľadala šikovných elektronikov, aby pomohli pripraviť prístroje pre vesmírnu sondu Rosetta. Z ich financií sme pripravili požado-

Boris MACKO

vané zariadenie,“ uviedol vedúci oddelenia kozmickej fyziky SAV v Košiciach docent Ing. Karel Kudela, DrSc. Príprava sa začala pred piatimi rokmi a tvorcom je Ing. Ján Baláž, PhD.: „V tomto prípade nešlo o vedecký prístroj, ale podieľali sme sa na elektronickom servisnom systéme, ktorý zabezpečuje obojsmernú dátovú ko-

Raketa Ariane, ktorá dnes štartuje, má ich servisný systém!

munikáciu medzi pristávacím modulom Lander a Orbiterom, ktorý bude obiehať okolo kométy Čurjumov-Gerasimenko.“ Dodal, že ide o vzdialenosť 650 miliónov kilometrov a let potrvá až desať rokov. Kométa má priemer dva kilometre. Pri hľadaní pomohovania misie ku kométe vedcov inšpirovala známa Rossetská doska.

Tu však pôjde o pohľad do oveľa hlbšej histórie, až 4,6 miliardy rokov. Ide o obdobie, keď vznikala Slnecná sústava. Jadro kométy sa skladá z jej prvotného stavebného materiálu. Očakáva sa, že jeho prieskum priniesie veľmi cenné informácie o vzniku Slnecnej sústavy.

Názov sondy Rosetta sa spája s Napoleonom, ktorého vojaci v roku 1799 v delte Nílu pri rovnomennej osade objavili známu Rosettskú dosku. Bol na nej nápis v egyptských hieroglyfoch a zároveň v starovekej gréčtine. Prispeli tým k rozlúšteniu dovtedy nezrozumiteľného egyptského písma asi pred troch tisícročí.

